

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ-ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ Β΄ ΦΑΣΗ 2025-26 ΕΚΘΕΣΗ-ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ: ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ «Η ΜΕΤΑΜΦΙΕΣΗ»

Α. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΘΕΜΑ 1°

Ο φοιτητής με αναπηρία αντιμετωπίζει σοβαρές διακρίσεις στην εργασία και τη στέγαση. Ενώ έχει τα απαραίτητα εφόδια, τόσο σε γνώσεις όσο και σε δεξιότητες, οι εργοδότες αρνούνται να τον προσλάβουν μόλις μάθουν για την αναπηρία του. Οι ιδιοκτήτες των κατοικιών, από την άλλη, ακυρώνουν συμφωνίες, επειδή φοβούνται ότι δε θα μπορέσει ν' ανταποκριθεί στις οικονομικές υποχρεώσεις του. Αυτές οι καταστάσεις τον κάνουν να νιώθει τον αποκλεισμό και την προκατάληψη από την κοινωνία, ενώ αφήνουν να φανεί ξεκάθαρα και η έλλειψη προστασίας από το κράτος.

ΘΕΜΑ 2°

α. «όσα άτομα έχουν κάποιας μορφής αναπηρία» (1η παράγραφος)

Δευτερεύουσα ονοματική ελεύθερη αναφορική πρόταση. Λειτουργεί ως υποκείμενο του ρήματος «βιώνουν»

β. αν μπορεί μόνος του (4η παράγραφος)

Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση (ολικής άγνοιας). Λειτουργεί ως αντικείμενο του ρήματος «ρώτησε»

γ. «Ελέγχει κανείς τους επιχειρηματίες ή τους ιδιοκτήτες κατοικιών σε τέτοιες περιπτώσεις;» (5η παράγραφος)

Κύρια ευθεία ερώτηση (ολικής άγνοιας).

δ. «που θα σέβεται πραγματικά την ισότητα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια» (8η παράγραφος)

Δευτερεύουσα ονοματική επιθετική αναφορική πρόταση. Λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο ουσιαστικό «κοινωνία», (προσδιοριστική, καθώς αποτελεί απαραίτητο συμπλήρωμα και δε χωρίζεται με κόμμα από τον προσδιοριζόμενο όρο)

ΘΕΜΑ 3°
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Επικοινωνιακό πλαίσιο: άρθρο

Τίτλος

Πρόλογος: Εισαγωγή στο θέμα: αφόρμηση από την παγκόσμια ημέρα ΑμεΑ, γενική αναφορά στο πρόβλημα και εισαγωγή στα ζητούμενα στο τέλος του προλόγου.

Κυρίως θέμα:

1° ζητούμενο : προβλήματα (ενδεικτικά)
Πρακτικά προβλήματα:
- προβλήματα στην αντιμετώπιση καθημερινών αναγκών: μετακίνηση, δυσκολία πρόσβασης σε καταστήματα και υπηρεσίες, αφιλόξενα μέρη ψυχαγωγίας
- προβλήματα στην εκπαίδευση: έλλειψη υποδομών, έλλειψη τμημάτων ένταξης και ειδικού προσωπικού
- προβλήματα στην εργασία (αδυναμία εύρεσης εργασίας ή περιορισμένη απασχόληση)
- προβλήματα στη στέγαση (ανασφάλεια των ιδιοκτητών ως προς την πληρωμή των ενοικίων)
Ψυχολογικά προβλήματα:
- κοινωνική απομόνωση: προσβλητικές συμπεριφορές, αποκλεισμός από κοινωνικές δραστηριότητες
- έλλειψη αυτοεκτίμησης και αυτοπεποίθησης: δεν καταφέρνουν να γίνουν αυτόνομοι πολίτες, βιώνουν άγχος και κατάθλιψη

2° ζητούμενο: τρόποι αντιμετώπισης από την Πολιτεία (ενδεικτικά)

Διευκόλυνση της καθημερινότητας: ράμπες, ηχητικοί σηματοδότες.
Αλλαγές στην εκπαίδευση: υποδομές, εκπαιδευτικό προσωπικό και κατάλληλα μέσα.
Ενισχυτικά προγράμματα απασχόλησης ΔΥΠΑ, έλεγχος των εργοδοτών, κίνητρα σε επιχειρήσεις να προσλαμβάνουν ΑμεΑ.
Οικονομική στήριξη: επιδόματα στέγασης, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
Δωρεάν ψυχολογική υποστήριξη στα άτομα και τις οικογένειές τους, κοινωνικές δομές.
Ευαισθητοποίηση των πολιτών: ενημέρωση για τα δικαιώματα και τις ανάγκες των ΑμεΑ.

Επίλογος: Ανακεφαλαιωτικός, συγκεντρωτικός - Προτροπή για την ανάγκη λήψης μέτρων, προκειμένου να ενταχθούν ισότιμα τα ΑμεΑ σε κάθε τομέα της κοινωνικής ζωής

Ύφος: τυπικό, αντικειμενικό (χρήση κυρίως γ' ρηματικού προσώπου)

Β. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
«Η μεταμφίεση»

ΘΕΜΑ 1°

Η Ελένη κρύφτηκε πίσω από μία συστάδα πικροδάφνες για να μεταμορφωθεί σε άνδρα. Κατά τη διάρκεια της μεταμόρφωσής της, «μάρτυρες» ήταν ο φωτεινός ουρανός, η μπλε θάλασσα, η πολιτεία με τα κεραμιδένια σπίτια στο χρώμα της ώχρας, τα πράσινα φυτά της φύσης και τα ασπροκίτρινα χαμομήλια που βρίσκονταν κοντά της. Οι «μάρτυρες» αυτοί παρουσιάζονται με βάση τα χρώματά τους, γεγονός που αποκαλύπτει την καλλιτεχνική φύση της αφηγήτριας και τη σχέση της με τη ζωγραφική. Η ίδια έδινε μεγάλη σημασία στα χρώματα, καθώς αποτελούν τα βασικά εργαλεία της τέχνης της.

ΘΕΜΑ 2°
2α:
Ενδεικτικά:
μεταφορά: συκιές που θέριευαν, η υπεσχημένη γη θα άφηνε πάνω μου ανεξίτηλα τα ίχνη της ζωής
προσωποποίηση : το φλύαρο των ασπροκίτρινων χαμομηλιών
παρομοίωση: σαν εκείνα που φορούσανε οι κομψοί νέοι της πόλης, πάσχιζα να σκεφτώ σαν άντρας

Με τα εκφραστικά μέσα - σχήματα λόγου το κείμενο γίνεται πιο ζωντανό και παραστατικό. Το ύφος αποκτά αμεσότητα και οικειότητα, κινητοποιώντας συναισθηματικά τον αναγνώστη.

2β:
Η αφήγηση γίνεται σε α' ενικό πρόσωπο και ο αφηγητής είναι δραματοποιημένος - αυτοδιηγητικός, γιατί συμμετέχει στα δρώμενα ως πρωταγωνιστής (εκφράζει προσωπικά βιώματα και σκέψεις).

ΘΕΜΑ 3°
α.
Η αφηγήτρια είδε στον όνειρό της τη «Μεγάλη Κυρά», τη Μπουμπουλίνα, μία δυναμική γυναίκα που πρωταγωνίστησε στην Ελληνική Επανάσταση στο πλευρό των ανδρών που αγωνίζονταν για την Ελευθερία. Βρισκόταν στην πλώρη του καραβιού, καθοδηγώντας τα πυρά των κανονιέρηδων, όμως η εικόνα της δεν ήταν η συνηθισμένη που γνωρίζουμε όλοι. Δε φορούσε γυναικεία ρούχα, αλλά ματωμένα αντρικά, τα οποία, πιθανώς, ανήκαν σε κάποιον νεκρό αγαπημένο της.

Η Μπουμπουλίνα απευθύνθηκε στην Ελένη προτρέποντάς την να συνεχίζει να μεταμφιέζεται σε άνδρα, ώστε να καταφέρει να ασχοληθεί με αυτό που επιθυμεί, την τέχνη της ζωγραφικής, η οποία ως τότε ήταν αμιγώς ανδροκρατούμενη. Το όνειρο αυτό έδωσε δύναμη στην Ελένη, καθώς η Μπουμπουλίνα ήταν το πρότυπό της και ενίσχυσε την απόφασή της να συνεχίσει την προσπάθειά της ν' αποκτήσει γνώσεις και να επικρατήσει στον ανδροκρατούμενο χώρο της τέχνης της ζωγραφικής.

ή

β. Απαιτείται η αυτενέργεια του μαθητή ως προς το περιεχόμενο.

Χαρακτηριστικά ημερολογίου:

- Προσφώνηση: Αγαπημένο μου ημερολόγιο (αριστερά)
- Χρήση του α ενικού προσώπου
- Ύφος προσωπικό, εξομολογητικό, αυθόρμητο
- Γλώσσα: απλή, καθημερινή